

Till det trista och inåtvända tilltalets lov

Detta är mitt första och sista redaktörsord för denna gång. Drygt sju år efter att jag slutade som redaktör för *Historisk tidskrift* fick jag i höstas frågan om jag kunde tänka mig att återkomma som vikarie under den ordinarie redaktörens, Susanna Erlandsson, frånvaro, vilket jag tackade ja till.

Det har varit roligt att åter få uppleva *Historisk tidskrift* från insidan. Mycket är sig likt – manustillströmningen är alltjämt god, de flesta kollegor ställer fortfarande generöst upp som lektörer, medlemmarna i redaktionsrådet arbetar hårt för att tidskriften ska ha god förankring i de historievetenskapliga miljöerna, recensionsrådet ser till att recensionsavdelningen håller hög kvalitet och har god täckning och redaktionssekreterare Nils Fabiansson är fortfarande redaktionens trygga klippa som med säker hand lotsar skribenter, redaktörer och andra i alla delar av utgivningsarbetet. En nyhet sedan jag förra gången satt på redaktörstolen är att man numera kan prenumerera på den digitala utgåvan av *Historisk tidskrift* – även om jag själv, liksom flertalet av föreningens medlemmar, fortfarande föredrar att få mitt tryckta exemplar i brevlådan.

I en tid när såväl akademisk som andra former av publicering genomgår stora förändringar är det betryggande att *Historisk tidskrift* står stark och fortfarande fyller sin självklara plats som centralorgan för de vetenskapliga disciplinerna historia och ekonomisk historia i Sverige. Medan många framstående internationella tidskrifter – däribland Svenska Historiska Föreningens andra tidskrift, *Scandinavian Journal of History* – under senare år har upphört med eller kraftigt minskat sina recensionsavdelningar är de vetenskapliga recensionerna av nytukom-

men litteratur alltså en av de viktigaste delarna av innehållet i *Historisk tidskrift*.

Uppgiften att recensera nyutkomna böcker är tyvärr något som sällan diskuteras när publicering med öppen tillgång avhandlas och nya finansieringsmodeller föreslås för de vetenskapliga tidskrifterna. Samtidigt ter det sig viktigare än någonsin att *Historisk tidskrift* och andra vetenskapliga organ fortsätter att bevaka nyutkommen litteratur. Utrymmet för fackboksrecensioner i dagspressen har under lång tid krympt, och nyligen gick som bekant även tidskriften *Respons* i graven. Därmed framstår de vetenskapliga tidskrifterna som en sista bastion för de som ser ett värde i att vetenskapliga böcker och annan sakprosa granskas och diskuteras utifrån vetenskapliga och utgångspunkter.

Vissa kanske tycker att *Historisk tidskrift* publicerar recensioner och andra texter med "trista och inåtvända tilltal", som en kulturskribent nyligen påstod i *Aftonbladet* (9 januari 2023). Man kan ha olika åsikter om vad som är trist och inåtvänt, men själv ser jag hellre att *Historisk tidskrifts* recensioner är sakliga och vetenskapligt grundade än att de är roliga och publikfriande. Till skillnad från många recensenter som skriver i dagspressen och populärvetenskapliga tidskrifter är också *Historisk tidskrifts* recensenter vetenskapligt meriterade och kunniga inom de sakområden som behandlas. I valet mellan *Historisk tidskrift* och *Aftonbladet* råder det inte någon tvekan för min del.

Detta häfte av *Historisk tidskrift* innehåller två uppsatser, ett flertal debattinlägg, en litteraturöversikt om maritim historia, en avhandlingsrecension och tio kortrecensioner. Sammanlagt avhandlas 16 nyutkomna böcker i översikten eller recensionerna och många fler är att vänta i de kommande häftena av denna årgång, som är *Historisk tidskrifts* 143:e. Det är en anledning så god som någon att fortsätta att läsa *Historisk tidskrift* och att stödja utgivningen genom att vara medlem i Svenska Historiska Föreningen.

Linnéuniversitetet

STEFAN AMIRELL